

Ringerike orienteringslag (ROL)

v Kristian Kihle

Færdenveien 7

3514 HØNEFOSS

Tlf 90505961, kristian.kihle@kartverket.no

www.ringerike-o-lag.net

Bankkonto 2280 08 27268

Hole kommune

postmottak@hole.kommune.no

19. mars 2030

INNSPILL TIL KOMMUNEDELPLAN IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Ringerike o-lag (ROL) takker for muligheten til å gi innspill til utkast til kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet. For oss er det litt vanskelig å få tak på hva Hole kommune vil med denne planen; hvilke mål, strategier og tiltak en har for å fremme idrett og fysisk aktivitet i Hole.

Vi har tatt utgangspunkt i flere av delmålene i Kommuneplanens samfunnsdel når vi argumenterer for at kart som anlegg og orientering som aktivitet bør få en større plass i den endelige planen:

Delmål sosial bærekraft:

- Folkehelseperspektivet innarbeides i alle planer.
- Legge til rette for lek, idrett, aktivitet, kulturtilbud, naturopplevelser og fritidstilbud

Delmål miljømessig bærekraft:

- Tilrettelegge for aktivt friluftsliv og naturopplevelser for alle.

Forebygging i stedet for reparasjon er også en av hovedstrategiene i planen.

Orienteringskart skiller seg ut som en unik anleggstype fordi det kan brukes av alle til et vidt spekter av aktivitet; til konkurranseorientering, til trening, til mosjonsaktivitet som tur-orientering og til tur i det tempo den enkelte ønsker. Våre kart er nå i all hovedsak et gratis og fritt tilgjengelig anlegg for alle. I år har vi sett hvordan allment tilgjengelige poster/løyper på våre kart i Hole har stimulert mange til tur og mosjon når skiføre uteblei. Folk som aldri før hadde prøvd orientering, kom med hyggelige tilbakemeldinger etter tur til bl.a. Evangelieholmen. Tilsvarende kan vi nå, når all organisert aktivitet forbys, tilby fri nedlasting av «koronasikre» aktivitetstilbud med poster/løyper til egen bruk. Et viktig tilleggselement er at de nye læreplanene for kroppsøving vektlegger friluftsliv og kartforståelse på en helt annen måte enn tidligere, jf vedlegg 2. Vi kan ikke forstå at kompetansemålene i kroppsøving kan nås uten at skolen har tilgang til orienteringskart.

ROL mener at Hole kommune bør ha en aktiv politikk for idrett og fysisk aktivitet som legger grunnlag for trivsel og at en større del av befolkningen oppfyller helsemyndighetens minimumskrav til fysisk aktivitet. Vi mener kart og orientering som idrett og mosjonsaktivitet, kan gi et viktig bidrag til dette.

På denne bakgrunn ønsker vi at Hole kommune gjennom kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet:

1. Omtaler og synliggjør betydningen av kart som grunnlag for orienteringsidrett, friluftsliv og fysisk aktivitet for alle.
2. Fastslår at alle skolene i kommunen bør ha oppdaterte skolegårdskart/nærkart for å oppfylle kompetansemålene i kroppsøving – og for bruk i andre fag som unikt virkemiddel for registreringer og synliggjøring av planer, resultater og sammenhenger.
3. Viser at den vil ivareta de store utfordringene Ringerike o-lag står overfor dersom FRE16 realiseres, jf vedlegg 1 som viser hvordan våre kart blir berørt og det erstatningskrav vi har satt fram.
4. Innarbeider revisjon av o-kart Vik i 2024 i anleggsplanen.
5. Ivaretar gangforbindelser til skogområder og annen utmark gjennom boligfelt og i kultur- og jordbrukslandskapet i arealplanlegging og ved utarbeiding av en plan for friluftslivets ferdselsårer i kommunen.
6. Sikrer at stier fra Hole ungdomsskole og gjennom Viksåsen naturreservat kan brukes til orientering og annen idretts- og friluftslivsaktivitet.
7. Innfører en tilskuddsordning til idrettsanlegg.

Dersom Hole kommune er interessert i å satse mer på å fremme fysisk aktivitet for befolkningen gjennom orientering og kartopplæring i skolen, er vi interessert i å inngå en samarbeidsavtale. Fra vår side kan vi tilby utarbeiding av kart til skolene og bistand til opplæring i kartforståelse, enkel tilgang til våre kart – f.eks. også gjennom kommunens nettside, tur-orientering, «månedens løype» og eventuelt andre fritt tilgjengelige mosjonsopplegg.

Vennlig hilsen
Ringerike o-lag

Kristian Kihle
leder

Kopi: Hole idrettsråd

Ringerike orienteringslag (ROL)

v Kristian Kihle
Færdeneveien 7
3514 HØNEFOSS
Tlf 90505961, kristian.kihle@kartverket.no

www.ringerike-o-lag.net

Bankkonto 2280 08 27268

22. juni 2018

Bane NOR, postmottak@banenor.no
Postboks 4350,
2308 Hamar

Høringsuttalelse til statlig reguleringsplan for Ringeriksbanen og E16 Høgkastet – Hønefoss

Ringerike orienteringslag (ROL) er et særiddrettslag for orientering i kommunene Hole, Ringerike og Jevnaker. Vi arbeider for å fremme orienteringsidrett i regionen gjennom nybegynneropplæring, trening, tur-orientering og konkurranseorientering. En stor del av virksomheten vår foregår i nærfriluftsområdene i Hole og Ringerike.

Orienteringskartene er våre idrettsanlegg. ROL har deltatt aktivt i samarbeidsgruppa for idretts- og friluftslivsinteressene i Hole og støtter fullt opp om det arbeidet, men våre interesser og aktivitet berøres så sterkt og spesifikt av utbyggingsplanene for E 16 og Ringeriksbanen at vi vil avgi en egen høringsuttalelse.

Store negative konsekvenser for idretts- og friluftslivsinteressene

Det viktigste og største sammenhengende nærfriluftsområdet i Hole kommune, området fra Kjellerberget til Helgelandsmoen, blir delt diagonalt av traseen for E16 og Ringeriksbanen – en løsning som gir maksimal negativ virkning for idretts- og friluftslivsinteressene. Bruken av området er stor gjennom hele året – særlig til fots, men også på ski når det er mulighet til det. Gjennom vår bruk til orientering ser vi at det er et vidt spekter av andre brukere; turgåere, joggere og syklister.

ROL er helt enig med Hole kommune som i sin høringsuttalelse påpeker:

- At det er direkte feil når det i plandokumentet hevdes at friluftslivsaktiviteten i hovedsak er begrensa til skigåing vinterstid.
- At de negative konsekvensene for friluftsliv er meget store.

ROL forutsetter at omtale og konsekvensutredning rettes opp i samsvar med Hole kommunes – og vår – vurdering, og at disse vurderingene legges til grunn i videre arbeid.

For bruk av området til orienteringsaktivitet er konsekvensene av traseen for vei og bane dramatiske. Et stort sammenhengende friluftslivsområde blir fragmentert, store deler blir nedbygd, andre deler blir så smale at orienteringsverdien forsvinner og det gjenstår bare to delområder (ved Svendsrudmoen og øst for Helgelandsmoen) med en viss verdi for orienteringsidrett. Det er ikke andre tilsvarende nærfriluftsområder i Hole som kan erstatte de verdier som går tapt.

Seks orienteringskart berøres av traseen for vei og bane

Traseen for vei og bane går i stor grad gjennom nærfriluftsområder – og sparer dermed dyrka mark. Det innebærer imidlertid at de negative konsekvensene for friluftsliv og idrett, og dermed for folks trivsel og helse, samla sett blir svært store - også utover de vi har omtalt over for området fra Kjellerberget til Helgelandsmoen. ROL har kart over de fleste nærfriluftsområder i regionen, og følgende kart blir direkte berørt av traseen for bane og vei: Sundvollen, Gjesvalåsen, Vik, Helgelandsmoen (dvs området Kjellerberget – Helgelandsmoen), Prestemoen og Veien.

Vi er bekymra for hvordan vi skal make å ivareta arbeidet med kartopplæring og orienteringsaktivitet, spesielt i Hole, etter at så mange av våre kart og de områdene vi bruker til orienteringsaktivitet reduseres og forringes.

ROL mener at disse negative konsekvensene er underkommunisert i omtalen til planforslaget.

Holdes idretts- og friluftslivsinteressene for narr?

Vi opplever at det gjennom planprosessen har vært en god dialog. En har vært forespeila et «friluftsfond» som organisasjonene sammen med kommunene skulle disponere, og bl.a. ha mulighet til å finansiere nye stier til erstatning for de som brytes og ødelegges av traseen. Dermed skulle en ikke behøve å legge inn nye traseer for stier og turveger i reguleringsplankartet. Det er kun tatt med en kort skiløypetrase mellom undergang og dyrka mark sør på Bymoen. ROL har regna med at vi som et minimum ville få erstatning for de kartområdene som går tapt, gjennom dette «friluftsfondet».

Så langt vi kan se inneholder planforslaget ingen kompensierende tiltak for idretts- og friluftslivsinteressene utover passeringmulighetene sør på Bymoen med nevnte «skiløypetarm», ved Svingerud og Helgelandsmoen, og det foreligger ingen forpliktelser når det gjelder «friluftsfond». Hvis dette er realitetene, mener vi idretts- og friluftslivsinteressene regelrett er holdt for «narr», og at fellesprosjektet på en uverdigg måte ikke har tatt på alvor de store negative konsekvensene prosjektet har for idrett og friluftsliv, og dermed for folks trivsel og helse.

Krav om rekkefølgebestemmelser

ROL mener det i reguleringsplanen må settes krav om rekkefølgebestemmelser som sikrer at det ikke settes i gang hogst eller anleggsarbeider i friluftslivsområdene før kompensierende tiltak er gjennomført. Finansiering av disse må avklares gjennom enkeltvis finansiering fra Fellesprosjektet eller gjennom «friluftsfond».

ROL vil særlig påpeke at stiforbindelsen mellom travbanen ved Svendsrud øst og Svingerud brytes og ødelegges av traseen for vei og bane. Her er det områder med tett skog og dels sump slik at ferdsel er vanskelig. Vi mener det som et kompensierende tiltak bør etableres en grusa turveg med universell utforming på denne strekningen. Denne bør innarbeides i reguleringsplanen og bygges av fellesprosjektet.

ROL vil videre understreke, slik også Hole kommune gjør i sin uttalelse, at tilgangen til nærfriuftslivsområdene som grenser til anleggsområder og traseen, må sikres i anleggsperioden. For vår bruk er det eksempelvis svært viktig å ha tilgang til friluftsområdet sør for Røysevegen ved Viksenga der det kan se ut som riggområde kan stenge for tilgangen.

Krav om erstatning for orienteringskart

ROL vil nå melde inn våre krav om erstatning for de orienteringskart som helt eller delvis går tapt eller forringes av traseen for vei og bane. Vi legger til grunn tall fra Norges orienteringsforbund, e-post 20.6.2018, for kostnadene ved utarbeiding av orienteringskart. De skriver der at kostnadene for synfaring og reintegning av kart er 20.000 - 25.000 pluss mva. I tillegg kommer arbeid med grunnlagskart, kontroll, trykk/print/kopiering og administrasjon – og prisstigning. Vi legger derfor til grunn kr 40.000 inkl mva per km².

ROL legger til grunn at terrengområdet Kjellerberget – Helgelandsmoen blir så sterkt redusert, fragmentert og forringa at vi forlanger midler til å utarbeide kart over et tilsvarende terrengområde et annet sted i regionen. Dette kartet (kart Helgelandsmoen) er på ca 7 km². Vi ber derfor om 280.000 til erstatning for dette kartet.

For å opprettholde nybegynneropplæring, herunder kartopplæring i skolen, og til en viss grad annen orienteringsaktivitet som trening, tur-orientering og mindre karuselløp på de 6 kartene som berøres, må disse oppdateres med de endringer som følger av traseen for vei og bane og de tilleggsarbeider som gjøres bl.a. i riggområder mm. For de fem kartene Sundvollen, Gjesvalåsen, Vik, Prestemoen og Veien, er det relativt begrensa arbeid som trengs for å oppdatere dem, og vi anslår kostnaden til kr 50.000 per kart, dvs samla kr 250.000. For kartet Helgelandsmoen blir det et vesentlig mer omfattende arbeid, og vi anslår dette til kr 100.000.

ROLs samla erstatningskrav for orienteringskart er ut fra dette kr 630.000.

Vennlig hilsen for
Ringerike o-lag

Kristian Kihle
leder

Kopi:

Ringerike kommune, Hole kommune, idrettsrådene i Hole og Ringerike, samarbeidsgruppe idrett og friluftsliv i Hole, Norges orienteringsforbund, Buskerud o-krets

Kroppsøving (KRO01-05)

Kompetansemål og vurdering

Utdrag av relevante kompetansemål for friluftsliv og orientering/kartforståelse

Kompetansemål etter 2. trinn:

- Utforske naturen i nærmiljøet med varierte aktiviteter til ulike årstider
- Forstå og praktisere turreglar og bruke klede etter vær og forhold i naturen

Kompetansemål etter 4. trinn:

- Lage og bruke kart for å orientere seg i kjent terreng
- Øve på trygg og sporlaus ferdsel i naturen

Kompetansemål etter 7. trinn:

- Bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø
- Vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvberging i vatn
- Bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv
- Gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen
- Gjennomføre overnattingstur og reflektere over eigne naturopplevingar

Kompetansemål etter 10. trinn:

- Forstå fleire typer kart og digitale verktøy og bruke dei til å orientere seg i kjende og ukjende miljø
- Gjennomføre friluftsliv til ulike årstider, òg med overnatting ute
- Reflektere over kva naturopplevingar kan ha å seie for ein sjølv og andre
- Vurdere risiko og tryggleik ved ulike uteaktivitetar, forstå og gjennomføre sporlaus og trygg ferdsel